

На кафедрі проходять навчання студенти 4 факультетів та іноземні громадяни, проводиться підготовка інтернів за фахом дерматовенерологія, інтернів та курсантів зі спеціальності дерматовенерологія за фахом "Загальна практика - сімейна медицина".

Головний напрямок сучасних наукових досліджень кафедри - вивчення ланок патогенезу, розробка та удосконалення методів профілактики, діагностики і комплексного лікування хронічних дерматозів та захворювань, що передаються статевим шляхом. Науковці кафедри плідно співпрацюють з колегами інших кафедр Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова. Підтримують тісні зв'язки з кафедрами

дерматовенерології інших ВУЗів, ДУ "Інститут дерматології та венерології НАМН України".

Ювілей з нагоди 80-річчя колектив кафедри шкірних та венеричних хвороб Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова зустрічає у розквіті творчих сил і пройнятий готовністю множити зусилля для успішного виконання великих завдань, поставлених перед вищою медичною школою України в справі підготовки і виховання висококваліфікованих спеціалістів.

Колектив кафедри шкірних та венеричних хвороб зберігає та продовжує традиції своїх прославлених вчителів.

Стаття надійшла до редакції 21.04.2014 р.

Бондар Сергій Анатолійович - д.мед.н., доцент, завідувач кафедри шкірно-венеричних хвороб Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 0432 67-12-86

Псюк Степан Кіндратович - доцент, завідувач кафедри шкірно-венеричних хвороб Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова; +38 0432 67-12-86

СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

Дуже тяжко писати про людину, яку нещодавно втратили, яку знали більше двох десятків років, яку любили, поважали і дружили. Вінницька наукова еліта, медична спільнота зазнали великої втрати - 4 січня 2013 року перестало битися серце Василя Павловича Маленького - доктора медичних наук, професора, відомого вченого, висококваліфікованого спеціаліста,

гідного продовжувача справи корифеїв терапії та пульмонології. Життя професора обірвалося в повному розквіті сил і творчих планів. Тяжкої, непоправної втрати зазнали університет, сім'я, друзі, колеги, учні. 14 жовтня 2014 р. йому б виповнилося 80 років, майже 50 з яких віддано науці.

Народився майбутній лікар і вчений в с. Голубівка Ружинського району Житомирської області. Життєвий шлях Василя Павловича, як і всіх дітей воєнного та повоєнного часу, був нелегким та непростим. Про це промовисто говорять віхи його біографії - напівсирота, він навчається в Одеському державному медичному інституті ім. М.І. Пирогова, після закінчення якого працює в лікувально-профілактичних закладах Житомирської

області: з 1963 по 1965 - головним лікарем Несолонської дільничної лікарні Новоград-Волинського району, а з 1965 по 1971 - замісником, першим замісником головного лікаря, головним лікарем Новоград-Волинської центральної районної лікарні.

Прагнення до самовдосконалення та жадоба до знань змусили поєднувати практичну діяльність з навчанням в аспірантурі. В 1971 році захистив дисертацію, присвячену вивченню хронічних захворювань органів дихання у працівників льонопереробних пунктів.

Отримавши безцінний досвід практичної роботи, у 1972 році перейшов на педагогічну роботу на посаду асистента кафедри факультетської терапії Вінницького медичного інституту ім. М.І. Пирогова. З 1973 року працював на кафедрі госпітальної терапії №1 на посадах асистента, доцента. Багатогранна особистість В. П. Маленького особливо широко розкрилася під час науково-викладацької роботи: він щедро передає учням свій лікарський досвід, виховуючи не тільки професійну майстерність, але й високі морально-етичні якості. Життєвий та творчий шлях Василя Павловича, щедро обдарованого рідкісною добротою та гуманністю, світлим талантом і мудрістю, є прикладом самовідданого служіння науці і людям.

У 1984 році Міністерством охорони здоров'я СРСР був відряджений до Республіки Афганістан на посаду викладача-консультанта Кабульського державного медичного інституту, де працював до 1987 року на чотирьох терапевтичних базах навчального закладу. Вперше організував відділ виробничої практики студентів, кафедру поліклінічної і невідкладної допомоги, підготував 5 афганських викладачів на здобуття наукового ступеня, виконував обов'язки голови методичної ради те-

рапевтичного профілю та позаштатного радника про-ректора з лікувальної роботи.

У 1989 році захистив докторську дисертацію, в якій були узагальнені багаторічні дослідження по епідеміології, клініці, діагностиці, лікуванню та профілактиці хронічного бронхіту у механізаторів сільського господарства. З 1990 року - професор кафедри госпітальної терапії №1 Вінницького державного медичного інституту ім. М.І. Пирогова; у 1991 році за конкурсом був обраний завідувачем кафедрою. За час роботи на посаді завідувача кафедри Маленьким В.П. була реорганізована клінічна база кафедри, лабораторія функціональної діагностики, був підготовлений повний набір методичних матеріалів та наочних посібників для читання лекцій та проведення практичних занять, запропоновано і впроваджено трьохетапний іспит з внутрішньої медицини, здача практичних навичок біля ліжка хворого.

Високоінтелектуальна наукова та доброзичлива атмосфера на кафедрі, очолюваній професором В.П. Маленьким, сприяла подальшому розвитку та самовдосконаленню таланту кожної особистості колективу. Під його керівництвом було виконано 4 науково-дослідницькі роботи, підготовлено 6 кандидатів наук, 5 магістрів. Василь Павлович ставився до своїх учнів як до власних дітей - з батьківською турботою і високою відповідальністю щодо виконання різних розділів роботи, до учнів відносився так само вимогливо, як і до себе.

Василь Павлович завжди мав дар тонко відчувати потреби сьогодення практичної медицини і наукових перспектив. Завдяки йому на кафедрі було започатковано новий напрямок в комплексному лікуванні неспецифічних захворювань легень - гіпокситерапія, спелотерапія, лазеротерапія, вібраційний масаж легень, який успішно розвивається і має великі перспективи для подальшого удосконалення методів лікування легеневої патології. Головним напрямком науково-практичної діяльності В.П. Маленького було підвищення ефективності медикаментозних методів лікування пульмонологічних хворих на основі нових технологій лікування з використанням методів еферентної терапії (ентеросорбція, озонотерапія). Василь Павлович - автор 183 наукових праць, в тому числі 4 навчально-методичних посібників, 12 патентів на винаходи, численних інформаційних листків, 7 нововведень в охорону здоров'я та ін. Ентузіазм і невичерпна енергія В.П. Маленького зробили значний крок у збереженні традицій Вінницької терапевтичної школи, у примноженні й збагаченні наукової та клінічної спадщини в різних галузях клінічної медицини, зокрема пульмонології й професійної медицини.

Василь Павлович прожив складне цікаве життя. Йому не завжди було легко. Постулатами його були порядність, постійна праця над собою і удосконалення. Так, Маленький В.П. не відносився до людей, з якими легко й просто. І хоча з такими людьми спілкуватися не завжди приємно, саме спілкування, в якому б настрої він не був - а бував він в різних, - завжди було цікавим, адже

це завжди було спілкування з людиною розумною, на рідкість не односкладною, дуже ранимою і завжди незадоволеною, самим собою у тому числі, хоча ціну собі знав. Він ніколи не намагався здаватися розумнішим, ніж він є, але чомусь майже завжди відчувався заряд позитивної енергії, який йшов від цієї людини. Переможеним, як і більшість людей, визнавати себе не любив, але якщо вже доводилося, то робив завжди це по-рицарськи. Так, в нім було рицарство, в цьому зеленоокому синові поліських лісів, уміння відстоювати свою правоту, дивлячись прямо в очі, не зрікатися сказаного і не зраджувати самому собі. Саме це і приваблювало до нього. Маленький В.П. - цікавий співрозмовник, інтелігентна чутлива людина, ерудований лектор, талановитий лікар, мудрий керівник та генератор оригінальних ідей і практичних рішень. Висока принциповість як громадянина і вченого, широта наукових інтересів і оригінальність мислення, непохитна воля і добросовісність, наполегливість у роботі і високий гуманізм Василя Павловича були найкращим прикладом для молоді, яка вирішила присвятити себе науці. Будучи молодим душею, активно із молодечею завзятістю працював і щоденно проводив заняття з найвибагливішою аудиторією - студентством.

Він був дуже різним. Не дуже любив фамільярність, не з кожним був запанібрата і не вважав потрібним обнімати всякого, хто кидався до нього через увесь зал. Багато хто чув від нього суворі слова. Але це в очі. Поза очі ж він умів, як ніхто, дуже добре говорити про людей. І радіти чужому успіху теж умів. Широ, непідробно.

Професору В.П. Маленькому були властиві риси, які дозволили йому успішно працювати на науковій ниві. Завжди був готовий допомогти тим, хто хотів і вмів працювати. В особі Василя Павловича поєднувалися блискучий талант клініциста та науковця. Через його руки та серце пройшло багато пацієнтів, які зобов'язані йому не тільки здоров'ям, але й життям. Співпраця з ним - це завжди школа високої лікарської майстерності та великої людяності, порядності, людської тактовності. Природа щедро обдарувала цю людину і внутрішньою, і зовнішньою красою. Кохаючи, і не соромлячись цього, він любив і розумів усе українське й неукраїнське. Мені подобалося, як він слухав українську пісню. Для цього він навіть приніс в робочий кабінет магнітофон і у вільний час запрошував колег для прослуховування того чи іншого твору. А як палко він розповідав про рибалку, про свій сад. Вирощений власними руками сад цвів, дихав, приносив плоди. Гуляючи в саду, він розмовляв з кожним деревцем, як з живою істотою. Бо любив усе красиве. І розумівся в цьому. Гарну пісню, вірші, красивих людей. І розумних. Він говорив: "Ти знаєш, чому я багато що прощаю розумним людям - окрім підлості, звичайно, - це тому, що вони багато чого не знають і ніколи не соромляться в цьому признатися". Він просто не любив посередності і дорогу їй не давав. Його вирізняли надзвичайна відповідальність, високе почут-

тя обов'язку.

Різним його бачили. І в різний час. І в різному настрої. І лікарем. І громадянином. І другом. І завжди - Людиною. Ось тому так боляче, тому відчуваєш себе такою осиротілою, коли такі люди йдуть. Можливо, з ним не завжди було легко дружити, але від одного тільки усвідомлення, що він є, завжди легшало.

Від нас відійшов вчений повний творчих сил і замислів. Людина-оптиміст, який завжди мав бажання творити і множити добро. Людина з широким світоглядом, яка об'єднувала навколо себе однодумців. У ньому органічно поєднувались інтереси до наукових досліджень, викладацької та клінічної роботи. З ним завжди було цікаво, він добре розбирався не лише в медицині, але й в культурі, історії, політиці, рибальстві, виноградарстві та садівництві. Був мудрою і глибоко порядною людиною, тонко відчував біль іншого, зав-

жди був готовим допомогти і словом, і ділом. Колеги вдячні йому за плідну спільну працю, за дружню підтримку.

4 січня 2013 р. професор Маленький В. П. відійшов у небуття, але не забуття. Вся діяльність Василя Павловича - це служіння людям, служіння медицині. То не перебільшення - медицина для нього не тільки головний зміст життя, а й головна його радість (так вважають його учні). Він залишив у спадок сторінки наукових праць, цікавий напрям досліджень, учнів-співробітників, яких навчив працювати за будь-яких обставин, отримуючи задоволення від наукової роботи, постійно шукати і знаходити нові вирішення поставлених завдань. Завдяки своїй ерудиції, доброзичливості, сердечності професор Маленький В.П. назавжди залишив про себе добру пам'ять у серцях тих, хто його знав.

*Його перша учениця
к.м.н., доцент кафедри внутрішньої
медицини №2 Масік Н.П.*

Стаття надійшла до редакції 21.04.2014 р.

РЕЗОЛЮЦІЯ

VI ПЛЕНУМУ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ (23-25 ВЕРЕСНЯ 2014 Р., М. ВІННИЦЯ)

Делегати Пленуму від 14 областей України (всього 57 делегатів), що заслухали та прийняли участь у обговоренні 24 усних оповідей, 5 стендових доповідей, а також у нараді завідувачів кафедр з проблем викладання патологічної фізіології у вищих медичних навчальних закладах України, наголошують:

1. Відзначити розвиток в Україні пріоритетних напрямків нових медичних технологій, які були представлені академіком Мойбенком О.О., членом-кореспондентом НАНУ та академіком НАМНУ Резніковим О.Г., членом-кореспондентом НАНУ Сагачем В.Ф., проф. Досенко В.Є., проф. Клименко М.О., проф. Дегтяренко Т.В. та висловити вдячність за змістовні та фундаментальні доповіді.

2. Винести щиру подяку ректору Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова академіку НАМНУ Морозу В.М., завідувачу кафедри патологічної фізіології д.м.н., доц. Рикало Н.А. та співробітникам кафедри патологічної фізіології за організацію та створені прекрасні умови щодо проведення VI Пленуму Наукового товариства патологіологів України та науково-практичної конференції «Актуальні питання експериментальної та клінічної патологіології».

3. Продовжити наукові дослідження по обґрунтуванню патогенезу типових патологічних процесів.

4. Відзначити наукову та організаційну роботу патологіологічних товариств м. Донецька, м. Луганська, м. Дніпропетровська, м. Вінниці, м. Тернополя та м. Хар-

кова.

5. Відзначити велику організаційну роботу завідувача опорної кафедри патологіології Запорізького державного медичного університету професора Ю.М. Колесника.

6. Продовжити написання досвідченими патологіологами України і видання українською, російською і англійською мовами підручників і посібників з патологічної фізіології.

7. Відзначити кращі стендові та усні доповіді:

01. Рикало Н.А., Гумінська О.Ю., Полінкевич С.Г., Яровенко Л.О. «Патологічні зміни печінки статевонезрілих шурів при хронічних токсичних гепатитах різної етіології»;

02. Рикало Н.А., Яровенко Л.О., Шемет В.С., Шиманський А.О. «Вікові особливості біохімічних та морфологічних змін при хронічній алкогольній інтоксикації у шурів»;

03. Секрет Т.В. «Визначення рівня лептину у хворих з первинним ожирінням та компонентами метаболічного синдрому»;

04. Нагібін В.С., Пашевін Д.О., Тумановська Л.В., Досенко В.Є., Мойбенко О.О. «Вплив інгібування протеасомного протеолізу на виділення ДНК з ізольованих нейтрофілів щура під час формування нейтрофільнихпозаклітинних пасток».

05. Янчій Р.І., Литвиненко А.П., Шепель О.А., Вознесенська Т.Ю., Грушка Н.Г., Макогон Н.В., Бризгіна Т.М.,